

Saksframlegg

Trafikksikkerhetsplan og trafikksikker kommune

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Tjenesteutvalget	
39/17	Kommunestyret	27.04.2017

Rådmannens forslag til vedtak:

Godt trafikksikkerhetsarbeid bidrar til å gi kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere.

Kommunen har ansvar for trafikksikkerhetsarbeid, både som vegmyndighet, gjennom sitt ansvar for arealplanlegging, som skole- og barnehageeier, som transportør, bruker av offentlig kommunikasjon og som arbeidsgiver. Ansvarer strekker seg fra det politiske nivå til samtlige enheter i kommunen og er hjemlet i en rekke lovverk. I tillegg har kommunen store muligheter for å påvirke innbyggers atferd – eksempelvis gjennom å stille krav til lag og foreninger som mottar kommunal støtte, til sine ansatte som ferdes i trafikken og gjennom en aktiv og anvendt holdning til trafikksikkerhet i virksomhetene.

I en kommune med 10.000 innbyggere vil gjennomsnittlig i løpet av en måned:

- 80 personer oppsøke lege på grunn av skader etter ulykker – herav 15 trafikkulykker
- 8 av disse 80 vil bli innlagt i sykehus
- Hver 3. måned vil en av ulykkene ende i dødsfall

(Kilde «Skadeforebyggende forum»)

Søgne kommune har en Trafikksikkerhetsplan (TS plan) for perioden 2014-2017 – og en trafikksikkerhets visjon som lyder:

«I Søgne skal ingen bli drept eller alvorlig skadd i trafikken. Transportnettet skal føles trygt og sikkert for alle trafikantgrupper».

Visjonen har altså et fokus på fysiske tiltak, mens forskning viser at 70 % av ulykkene skyldes vår egen atferd – et område som best endres gjennom å bevisstgjøre holdninger og korrigere atferd.

Den nevnte TS-planen for 2014-2017 er omfattende, inneholder ulike nivå og favner om svært mange sektorer. Den inneholder små detaljer på tiltakssiden og store linjer – og tilsynelatende mye «fyllstoff». Planen skal rulleres i 2017, et arbeide den interkommunale medarbeideren i Nullvisjonen kan være en bidragsyter til på de områder som angår Nullvisjonen– men som skal utføres av Søgne kommunes egne sektorer innen fagområdene.

Trygg Trafikk har utarbeidet kriterier for godkjenningsordningen Trafikksikker kommune som en «kvalitetssikringsordning» alle landets kommuner kan velge å benytte seg av.

Å bli «godkjent» betyr ikke at det blir slutt på trafikkulykker, men godkjenningen er et kvalitetsstempel fra Trygg Trafikk for godt, planmessig, målbevisst og helhetlig arbeid med trafikksikkerhet i alle kommunens sektorer og enheter.

Gjennom lover og forskrifter har kommunen uansett en plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer.

For og lykkes må alle kommunens enheter involveres i arbeidet og den enkelte enhetsleder ta sitt delansvar – sammen med enhetens medarbeidere.

Det er svært viktig at arbeidet forankres i politisk og administrativ ledelse.

Ordningen «Trafikksikker kommune» kan altså langt på vei ses som et kvalitetssikringsverktøy eller – et hjelpemiddel med mange ferdige løsninger som vil være nyttig for de ulike sektorene i kommunen når disse skal ivareta sine behov og forpliktelser.

Likevel kan kommunen også uten å få et slikt «stempel» fra Trygg Trafikk, arbeide målrettet og systematisk i tråd med konseptets retningslinjer, i tråd med egen policy og i tråd med Nullvisjonens rammer.

Eksempler på dette er å implementere «Hjertesoner» rundt alle kommunens skoler – der skolene selv gjennom FAU og andre ressurser etter informasjon fra Nullvisjonen vil kunne gjøre et meget betydningsfullt arbeid for å bedre sikkerheten på skoleveien; eller man kan sette krav til egne ansattes kjørekultur, til leverandører av buss tjenester, til skoler, til lag og foreninger som skal motta kulturmidler m.v. – som også er deler av konseptet «Trafikksikker kommune».

Det er svært mange som ønsker å prege innholdet i skolene, barnehager og andre sektorer. Fra ansatte kommer det tilbakemeldinger om til dels meget hyppige henvendelser fra ulike aktører som ønsker at kommunale enheter skal bidra til å arbeide for deres særdeles viktige oppdrag..

Søgne kommune kan selv, med egne ressurser og ansatte oftest levere et meget godt produkt, uten å binde seg opp til eksterne aktører. I trafikksikkerhetsarbeidet ønsker man heller å fokusere på interne krefter, deres daglige arbeid og den ressursen man kan hente via

Nullvisjonen – enn å ta inn en ny trafikksikkerhets aktør i tillegg til Nullvisjonen som allerede er implementert i kommunen. Denne innstillingen er også i tråd med anbefalinger fra Fylkeskommunens samferdselsavdeling som ser Nullvisjonen og den enkelte kommunes egen satsning som de mest sentrale virkemidler. Nullvisjonen er en viktig aktør mht holdningsarbeid for ansatte, elever, foreldre, lag, foreninger og kommunens beboere generelt.

Økt fokus på trafikksikkerhet i kommunene vil sannsynligvis gi enda mer etterspørsel etter informasjonshjelp fra Nullvisjonen, som med sin kompetanse er tilgjengelig for kommunens enheter, slik at disse positivt kan bidra til å forsterke trafikksikkerhetsarbeidet.

Det å skape eierforhold til trafikksikkerhetsarbeidet i de ulike sektorer vil likevel godt kunne gjennomføres uten at man får «stempelet» med Trafikksikker kommune.

Alle aktører innen TS området samarbeider om trafikksikkerhet i kommunene i hele fylket, dette nettverket gir både faglig tyngde, større fleksibilitet og mulighet for å bidra til den enkelte kommunes innbyggere. Nettverket omfatter blant andre Nullvisjonen, Trygg Trafikk, Statens vegvesen, Politiet, Samferdselsseksjonen i fylkeskommunen, helsevesenet og ulike andre aktører og bidragsyttere.

Ulike lover og forskrifter pålegger kommunene et ansvar for trafikksikkerhet, mht opplæring, planlegging, rutiner, reglement mm. Kommunene er viktige aktører i arbeidet med å forebygge trafikkulykker, og de har plikt til å arbeide tverretattlig og systematisk med trafikksikkerhet.

Det viktige sluttresultatet er ikke et internt eller eksternt «kvalitetsstempel», men en løsning som gjør trafikksikkerhet til en levende del av organisasjonen i hverdagen.

Konklusjon:

Søgne kommune skal i 2017 revidere sin trafikksikkerhetsplan (TS plan) og har behov for en levende plan.

Nullvisjonen er et interkommunalt verktøy finansiert av Fylkeskommunen, som et aktivt og målrettet tiltak rettet mot publikum og atferdsendringer.

Et overordnet fokus på trafikksikkerhet i alle enheter ses som et godt hjelpemiddel for å bidra til å skaffe Nullvisjonen innpass i de ulike kommunale enheter for å bidra i deres TS arbeid.

Det viktigste sluttresultatet i arbeidet med ny TS plan vil være et levende arbeid og implementering av systematisk TS arbeid i den enkelte sektor og enhets daglige drift, der man

selv setter kriterier og mål med bakgrunn i planverktøyet – og formulerer det slik at enheten selv aktivt forbedrer sitt arbeid med trafikksikkerhet.

Rådmannens innstilling:

Søgne kommune reviderer sin trafikksikkerhetsplan i 2017. Arbeidet skal beskrive hvordan enhetene kan bidra til økt trafikksikkerhet og sammenfattes til et levende dokument som totalt sett beskriver hvordan Søgne kommune arbeider for å nå Nullvisjonen.

Søgne kommune benytter ikke Trygg Trafikk sitt tilbud om «Trafikksikker kommune» - men bruker heller de ulike eksisterende ordninger innen trafikksikkerhet og har Nullvisjonen som det sentrale verktøy innen forebyggende arbeid rettet mot sektorer og personer i kommunen.

Alle enheter skal i løpet av året ha besøk av Nullvisjonens ansatte og tilrettelegge for at man i størst mulig grad legger til rette for en økt trafikksikkerhet og har fokus på området.

Bakgrunn for saken:

Saksutredning:

Rådmannens merknader: